

TREBALL EN EQUIP

Indicacions per al desenvolupament i avaluació de la competència genèrica al grau de Gestió i Administració Pública¹

1. Introducció

El treball en equip és una de les competències genèriques o transversals que la Universitat de Barcelona² considera necessàries per al conjunt dels seus estudiants i que el grau de Gestió i Administració Pública³ s'ha proposat com a objectiu de la titulació.

La capacitat de saber col·laborar amb els altres per contribuir a un projecte comú es considera una competència clau que, per una banda, té efectes molt positius en la qualitat dels aprenentatges i en el creixement personal dels estudiants i, per l'altra, és imprescindible per poder actuar de forma eficaç en contextos acadèmics i professionals.

Pel que fa a l'àmbit acadèmic, els resultats de la investigació en els camps de la psicologia i de l'educació són contundents sobre la importància de l'aprenentatge col·laboratiu per afavorir el domini de conceptes bàsics, promoure el pensament crític, potenciar les habilitats comunicatives i millorar el rendiment dels estudiants. Tal com s'indica en el document sobre aquesta competència elaborat pel CIAC⁴:

Si partim de la base que l'aprenentatge és un procés personal però que sempre es troba mediat pel suport, l'orientació i la guia d'altres, entendrem com és d'important que a les aules es treballi de forma col·laborativa en petit grup. Des d'aquesta perspectiva, cada alumne esdevé una font potencial d'ajut educatiu per als seus companys i la interacció entre ells

¹ El document ha estat elaborat en el marc del projecte *El foment de la competència transversal del treball en equip a Gestió i Administració Pública*, coordinat per Marina Solé Català, responsable del Grup consolidat de Millora i Innovació Docent de Gestió i Administració Pública (GID-GAP). Han estat membres de l'equip de treball Montserrat Casanellas Chuecos, Ana Collado Sevilla i Miguel Pérez-Moneo Agapito, tots ells del GID-GAP, i Rosa Sayós Santigosa, com a assessora proposada per l'ICE-UB. El projecte ha comptat amb un ajut de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca, en la Convocatòria d'ajuts per al finançament de projectes per a la millora de la qualitat docent a les universitats catalanes per a l'any 2009 (MQD).

² UNIVERSITAT DE BARCELONA, VICERECTORAT DE POLÍTICA DOCENT (2008) *Competències transversals de la Universitat de Barcelona*. http://www.publicacions.ub.es/ver_indice.asp?archivo=06989.pdf

³ UNIVERSITAT DE BARCELONA *Memòria para la verificación del título de grado de Gestión y Administración Pública*. <http://www.ub.edu/eees/espaiub/oferta/mem/gap.pdf>

⁴ Projecte d'Innovació Docent: 2008PID-UB/005: *Coordinació Interdisciplinària i Avaluació de Competències (CIAC)*, Facultat de Formació del Professorat de la UB.

afavoreix el procés de construcció del coneixement i té una repercussió positiva tant en l'aprenentatge com en la socialització dels estudiants.

Quant a la vida professional, les activitats que requereixen actuacions en contextos de grup són cada vegada més freqüents i el mercat laboral demana professionals que sàpiguen adaptar-se a situacions diverses i que puguin col·laborar amb altres professionals en equips de caràcter multidisciplinari per elaborar projectes o impulsar propostes d'innovació i millora. En conseqüència, la capacitat d'integrar-se en equips de treball, de crear-los i de dirigir-los és una condició molt valorada en els processos de selecció de personal per ocupar càrrecs de certa responsabilitat.

La capacitat de treballar en equip, però, no s'adquireix de manera espontània, sinó que ha de ser exercitada i necessita disposar d'un espai de formació en el currículum universitari. En la programació de les assignatures s'hauran de planificar activitats d'aprenentatge en què els estudiants se sentin forçosament obligats a ajudar-se mútuament per assolir una finalitat col·lectiva; així mateix, la intervenció del professor —creant les condicions que fomentin la col·laboració, fent el seguiment continuat dels equips de treball i oferint-los tota l'ajuda específica que calgui— resultarà un element fonamental perquè els estudiants puguin desenvolupar aquesta competència.

El present document pretén oferir algunes orientacions que permetin integrar els diferents nivells d'aprenentatge de la competència de **treball en equip** als plans docents de les assignatures i facilitin el seu progressiu desenvolupament al llarg de la titulació.

2. Definició i caracterització de la competència de treball en equip

Entenem el treball en equip com la capacitat d'integrar-se en un grup, interdisciplinari o no, i de col·laborar-hi de forma activa per tal d'aconseguir objectius comuns.

Així doncs, malgrat ésser un terme força genèric, el treball en equip constitueix una estratègia orientada a arribar a metes conjuntes en què l'efectivitat del col·lectiu haurà de ser superior a la de cada individu.

Treballar en equip no és únicament “treballar junts”, sinó que implica, a més d'una definició clara dels objectius a assolir, la distribució de funcions entre els integrants del grup, que hauran de tenir habilitats comunicatives, ganes de participar i d'assumir responsabilitats, així com un grau mínim d'autoconeixement individual i la capacitat d'avaluar el propi treball i el del grup.

El domini d'aquesta competència està, doncs, directament relacionat amb les habilitats comunicatives interpersonals; requereix posseir un pensament analític, sistèmic, reflexiu i crític; i contribueix al desenvolupament d'altres competències, com la gestió de projectes, la negociació i la resolució de conflictes, o la capacitat de lideratge.

En contraposició al treball individual, se sosté que el treball en equip resulta estimulante per als alumnes i, a més de permetre desenvolupar destreses

comunicatives i habilitats de relació interpersonal, promou el compromís individual i la responsabilitat davant del grup.

Concretament, se n'assenyalen els avantatges següents:

- Posa èmfasi en la interacció social, ja que el procés d'aprenentatge requereix de l'altre i ajuda a aconseguir el domini d'altres competències socials.
- Apel·la a la responsabilitat individual de l'alumne, donant-li un paper actiu que li permet comprendre millor els processos implicats en la consecució de la tasca i el resultat final.
- Com a conseqüència, s'incrementa el rendiment individual i el grupal, enriquit per la varietat d'enfocaments.
- S'aconsegueixen millors resultats.
- La col·laboració comporta que els ajuts pedagògics facilitats als estudiants s'optimitzin millor.

3. Treballar en equip de forma col·laborativa

Dintre de la denominació general de treball en equip, segons el nivell d'implicació que es demana als integrants del grup, alguns autors han distingit entre *treball cooperatiu* i *treball col·laboratiu*.

En el *treball cooperatiu*, els alumnes presenten habilitats complementàries —ja siguin prèvies, ja siguin adquirides expressament—, que han d'aplicar realitzant tasques diferenciades per resoldre un problema comú que es basa en l'agregació crítica de les parts individuals. Si bé, els estudiants depenen del treball dels seus companys per completar el resultat comú, la implicació del grup es pot limitar al moment en què s'inicia el procés i es reparteixen les feines i al moment en què les aportacions dels diferents membres s'uneixen.

En el *treball col·laboratiu*, en canvi, la interacció entre els membres del grup és continuada i d'un grau de profunditat considerable. El grup, assumint uns coneixements previs, s'implica tant en definició de la tasca (objectius, parts o fases de la tasca, producte final) com en la seva gestió (participació de cada membre, pla de treball, calendari, procés de revisió...). Els components del grup es reparteixen el treball en funció de les seves capacitats o interessos personals i, per realitzar els encàrrecs individuals, cada membre del grup es recolza en els seus companys, així com en el professor. D'aquesta manera s'aconsegueix el progrés del coneixement compartit.

L'objectiu del grau de *Gestió i Administració Pública* és que tots els seus estudiants arribin a saber treballar de manera col·laborativa. Aquesta forma de treballar en equip —en la qual el procés és un element molt rellevant que cal tenir en compte— necessàriament ha d'incloure els elements següents:

- Interdependència positiva d'objectius i recursos: els membres del grup han de confiar en la resta per aconseguir l'objectiu comú, han de ser conscients que tots són responsables d'arribar a assolir-lo i que l'èxit individual depèn de l'èxit de tot el grup.

- Responsabilitat individual i construcció conjunta d'idees: cada aprenent ha de fer-se càrrec de les tasques assignades, executar-les eficaçment per contribuir a l'aprenentatge comú i assumir com a pròpies les decisions i conclusions consensuades.
- Oferiment i obtenció d'ajuts entre els membres del grup: la dinàmica de treball en equip implica una interacció contínua entre els membres del grup, que comparteixen recursos, s'ajuden, es reforcen mútuament, s'animen.
- Coordinació de rols i control mutu del treball: tots els membres de l'equip poden assumir qualsevol rol, incloent-hi la coordinació o el lideratge, i el grup ha de desenvolupar activitats de reflexió sobre el seu procés de treball i avaluar tant el procés com els resultats.
- Esforç per comprendre i adoptar la perspectiva dels altres, arribar a acords, i trobar solucions i resultats veritablement compartits.

4. Aprendre a treballar col·laborativament i en equip. El rol del professor.

Per tal que els estudiants desenvolupin aquesta competència, cal que les diferents assignatures incorporin activitats de treball col·laboratiu com una estratègia didàctica habitual i que el professorat assumeixi un canvi d'orientació del seu rol docent, que haurà de passar de transmissor del coneixement a orientador i facilitador del procés d'aprenentatge.

Cal tenir en compte que, perquè realment fomentin l'aparició de conductes col·laboratives, les activitats de treball en equip que es proposin als estudiants han de complir les condicions següents:

- Generar el sentiment d'interdependència.
- Assegurar la implicació dels estudiants al llarg de tot el procés, assignant-los responsabilitats individuals i avaluant les seves aportacions.
- Obligar a posar en pràctica habilitats de treball en grup i a analitzar la interacció que s'ha produït durant l'activitat, per tal d'interioritzar com s'ha produït l'aprenentatge grupal.
- Preveure l'avaluació conjunta de l'experiència.

Des d'aquesta perspectiva, quan el professor proposi una activitat col·laborativa, les seves funcions seran:

1. Fase de planificació

- a. Fixar clarament els objectius que s'espera aconseguir.
- b. Definir les característiques de la tasca a realitzar.

La tasca ha d'exigir la participació de tots els membres de l'equip.

- c. Prendre decisions sobre les característiques dels equips que es vol formar.

La configuració del grup és important, perquè segons es realitzi serà més o menys fàcil als estudiants coordinar-se, negociar, oferir i rebre ajuda adequada o implicar-se en l'activitat.

Caldrà prendre decisions sobre el nombre de participants a cada grup i les característiques que hauran de tenir; si es vol formar grups més o menys homogenis; si es deixa que els estudiants s'agrupin lliurement o s'estableixen condicions...

D'entrada cal procurar que els equip estiguin formats per participants de característiques diferents –diferències en el rendiment acadèmic, de procedència, gènere...–, perquè com més gran sigui la diversitat de l'equip, més són les possibilitats d'intercanviar punts de vista diferents i d'aconseguir una major creativitat.

Pel que fa al nombre de participants en l'equip, en termes generals es considera que el volum ideal és entre 4 i 6 persones.

Tot i així, caldrà prendre una o altra decisió en funció dels objectius que es pretengui aconseguir.

- d. Preparar materials o instruments específics de suport al treball col·laboratiu, com agendes, cronogrames, diaris de treball, pautes de seguiment, qüestionaris d'avaluació i autoavaluació, etc.

2. Fase de desenvolupament i avaluació

- a. Tenir cura de la configuració dels equips de treball.

És convenient que cada membre de l'equip tingui assignada una funció diferent i que s'afavoreixi la rotació de funcions. Es pot deixar que siguin els estudiants qui, sota la supervisió del professor, decideixin la funció que cadascun d'ells assumirà dins del grup.

- b. Donar orientacions sobre el procés que hauran de seguir els estudiants

Les instruccions per a la realització de l'activitat han de posar de manifest de forma clara el seu caràcter col·laboratiu. Caldrà assegurar-se que tothom entén perfectament els objectius que s'han d'aconseguir i procurar que la dinàmica plantejada obligui els estudiants a compartir els recursos disponibles. D'aquesta manera s'afavorirà que es generi un sentiment d'interdependència dels uns amb els altres per arribar al resultat final.

- c. Fer el seguiment sistemàtic de la feina del grup en les seves diferents etapes: planificació, desenvolupament i avaluació.

Amb aquest propòsit s'hauran d'establir canals de comunicació i retroalimentació entre el docent i l'alumnat.

- d. Procurar que hi hagi l'equilibri necessari entre el treball del grup i la responsabilitat individual.

Cal valorar la feina que cada alumne realitza prèviament de forma individual per contribuir al treball del grup, per la qual cosa cada membre haurà de presentar evidències de les seves aportacions individuals i de la seva contribució al processos d'elaboració conjunta.

- e. Ajudar a resoldre situacions problemàtiques i conflictes, afavorint la bona comunicació, l'intercanvi d'idees i l'expressió de sentiments.
- f. Utilitzar l'estratègia del modelatge per ensenyar, de manera contextualitzada, habilitats, destreses i actituds –tant relacionades amb la

planificació i la realització conjunta de la tasca com amb la gestió de les relacions interpersonals o la cohesió del grup— que es vol que aprenguin els estudiants.

- g. Establir un clima a l'aula que propiciï la reflexió continuada sobre la col·laboració en el treball, reforci les actuacions positives i faci créixer el sentiment de pertinença al grup.
- h. Plantejar procediments d'avaluació, que contemplin tant el desenvolupament del procés com els avenços en el coneixement individual i grupal, i aportar criteris per tal que el grup pugui valorar i avaluar els resultats aconseguits.

5. Nivells de desenvolupament de la competència

El desenvolupament de la competència, fins que s'és capaç de treballar col·laborativament, s'ha de plantejar de manera progressiva. Al llarg dels cursos, l'alumnat haurà d'anar guanyant autonomia, haurà de poder gestionar tasques cada vegada més complexes i haurà d'implicar-se en major mesura en el seu procés d'avaluació.

Els coneixements que s'adquiriran en l'aprenentatge de la competència són de tipus procedimental i actitudinal. Els primers relacionats amb la planificació, la presa de decisions, la negociació o la gestió del temps; els segons, amb valors com la solidaritat i el respecte, la creença en l'eficàcia del treball conjunt o la confiança en la honestat, la integritat i la competència dels altres.

En relació als procediments, el procés d'aprenentatge haurà de facilitar, per una banda, que els estudiants puguin adquirir-ne tant el domini tècnic com l'ús estratègic i, per l'altra, que de forma progressiva, el paper director del professor vagi disminuint i es pugui anar transferint el control d'aquests procediments a l'estudiant.

Quant als aspectes actitudinals, el treball en equip ha de permetre que l'estudiant es familiaritzi amb certs tipus de valors, que els conceptualitzi i els assimili a partir de la reflexió sobre la pràctica, i que els incorpori en forma d'actituds i comportaments.

Per fer avançar progressivament l'alumnat en el domini de la competència, proposem diferenciar tres nivells d'assoliment, amb uns objectius ben definits per a cadascun d'ells.

En el **primer nivell** es pretén que l'estudiant participi de forma activa i responsable en el treball col·lectiu i mostri una bona actitud cap al grup. Les tasques que es proposaran en aquest nivell seran d'una complexitat relativament baixa i les pautes estaran marcades de forma clara i precisa pel professor, la qual cosa ens permetrà parlar de “grups dirigits”.

L'objectiu del **segon nivell** serà que l'estudiant s'impliqui en la consolidació i la cohesió de l'equip, que afavoreixi la bona comunicació entre els seus components i que contribueixi a l'eficàcia del grup. Les tasques que s'hauran de resoldre seran més complexes i el professor deixarà un major grau d'autonomia als estudiants, de manera que parlarem de “grups guiats”.

En el **tercer nivell** s'hauria d'aconseguir que l'estudiant pugui coordinar o dirigir equips de treball, que sigui capaç de vetllar per la integració de tots els seus membres i contribuir a orientar-los cap l'assoliment d'índexs de rendiment elevats, tant individuals com grupals. Les activitats que s'hauran de realitzar tindran un grau de complexitat alt. La situació ideal seria que els alumnes fossin capaços de dur a terme un projecte complet de tipus interdisciplinari, que els acostés tant com fos possible a la futura realitat professional. Els equips de treball que es formin en aquest nivell han de ser "grups autònoms". Els estudiants haurien de ser capaços tant de configurar el grup com d'identificar les tasques que cal realitzar i la forma d'organització més adient per portar-les a terme, acompanyats en aquest procés pel docent.

La taula 1 sintetitza els resultats d'aprenentatge que s'espera que els estudiants aconseguixin en cada nivell, així com les evidències que caldrà presentar perquè aquests resultats d'aprenentatge puguin ser avaluats.

Taula 1. Nivells de desenvolupament de la competència de treball en equip

Nivell	Resultats d'aprenentatge	Evidències per a l'avaluació
<i>Nivell 1</i>	1) Col·laborar en el disseny d'un plantejament bàsic de treball (cronològic) i participar en la discussió de l'estratègia de funcionament. 2) Responsabilitzar-se de la realització de les tasques individuals i del compliment dels terminis. 3) Acceptar que els objectius comuns són prioritaris. 4) Fomentar la confiança i la cordialitat en la comunicació, així com l'expressió del desacord sense tensions. 5) Valorar l'aportació individual de cada membre del grup de treball. 6) Assumir el resultat del treball col·lectiu com a propi.	• Explicitar, mitjançant una reflexió individual, què han entès els estudiants que han de fer i com s'han planificat el treball. També, com s'ha vist modificada la seva aportació a partir de les intervencions de la resta dels membres. • Informe col·lectiu que expliqui el procés de negociació grupal, en el qual es plasmin les incidències que s'hagin pogut produir i les solucions que s'han adoptat. • Qüestionari d'avaluació individual del procés de treball en grup.

<i>Nivell 2</i>	1) Fixar els objectius del grup i dissenyar un pla de treball realista i realitzable. 2) Distribuir les tasques i les responsabilitats, identificant correctament les individuals i les col·lectives. 3) Intercanviar informació, compartir recursos personals, aportar idees, modificar propostes de treball per fomentar l'eficàcia del grup. 4) Utilitzar adequadament les habilitats comunicatives i participatives, identificant qui aporta què respecte de l'objectiu grupal. 5) Assumir la tasca individual com a imprescindible per assolir el resultat col·lectiu, que ha de poder ser defensat per cadascun dels components de l'equip. 6) Realitzar una avaluació ajustada del procés de treball i dels resultats aconseguits.	• Informe col·lectiu en el qual es plasmi la comprensió del grup del treball que ha de realitzar i la planificació que s'ha adoptat per portar-lo a terme. • “Diari de camp” on, individualment, els membres del grup relatin les vivències en el si del grup i les aportacions que van fent al treball conjunt. • Informe col·lectiu que expliqui la fase de revisió dels treballs individuals i el procés de negociació que s'ha produït en l'interior de l'equip de treball en el moment de posada en comú de les tasques individuals. • Qüestionari d'avaluació individual del procés de treball en grup.
<i>Nivell 3</i>	1) Utilitzar adequadament les habilitats col·laboratives, entre elles, el lideratge compartit i rotatori. 2) Contribuir al repartiment equilibrat de tasques, assegurant la integració dels membres i la seva orientació a un rendiment elevat. 3) Estimular i agrair les aportacions d'un altre, estimulando un clima intern de treball positiu i la cohesió de l'equip. 4) Negociar i resoldre els problemes que sorgeixin. 5) Avaluar l'efectivitat de l'equip, tot identificant els factors que hi han influït 6) Presentar els resultats del treball realitzat.	• Reflexió col·lectiva continuada sobre: - La tasca (definició, objectius...) - L'organització (repartiment de funcions i responsabilitats, programació...) - La negociació (conflictes, coneixements adquirits, resultats a què s'ha arribat...) ▪ Autoavaluació individual sobre l'aportació i la participació en el grup. ▪ Coavaluació del procés i dels resultats.

6. Itinerari

Una vegada definits els tres nivells de desenvolupament competencial, cal fixar l'itinerari que cal seguir de cara a assegurar la seva progressió.

En el Pla d'Estudis del grau de GAP, la competència de treball en equip està assignada a diverses assignatures i/o matèries repartides al llarg dels quatre cursos.

Taula 2. Nombre de matèries i/o assignatures que han de contribuir a desenvolupar la competència de treball en equip cada semestre

Semestre	1r	2n	3r	4t	5è	6è	7è	8è
Núm. assignatures	2	1	2	1	1	1		

Si deixem de banda els dos últims semestres en què aquesta competència està assignada a una menció i a les pràctiques, l'itinerari de desenvolupament de la competència s'hauria de situar al llarg del sis primers semestres de la carrera.

Caldrà establir quantes i quines d'aquestes assignatures s'encarregaran de treballar els diferents nivells de desenvolupament competencial i, si s'escau, definir quins resultats d'aprenentatge dins de cada nivell es responsabilitzarà d'avaluar cada assignatura.

Taula 3. Itinerari de desenvolupament competencial

Semestre 1	Semestre 2	Semestre 3	Semestre 4	Semestre 5	Semestre 6
<i>Nivell 1</i> Sociologia Història Pol SC	<i>Nivell 1</i> Econ. Política				
		<i>Nivell 2</i> Dret i Adm.UE Règ.Jur.AAPP I	<i>Nivell 2</i> Ciència de l'Adm.		
				<i>Nivell 3</i> Polítiques Públiques	<i>Nivell 3</i> Comptabilitat Pública

El fet que, com la resta de competències transversals, la competència de treball en equip s'hagi d'ensenyar i practicar des d'un conjunt ampli d'assignatures obligarà, ineludiblement, a establir processos de coordinació entre aquestes assignatures.

La coordinació haurà d'assegurar que totes les assignatures implicades en l'ensenyament de la competència:

- Comparteixin i adoptin les característiques i condicions del treball en equip assenyalades anteriorment.

- Acordin el nivell de desenvolupament que assumiran i apliquin uns criteris d'avaluació compartits.
- Planifiquin activitats d'aprenentatge progressivament més complexes, de manera que els estudiants experimentin propostes diverses de treball en equip i adquireixin un ventall prou ampli de tècniques i recursos que puguin utilitzar posteriorment en la seva activitat acadèmica i professional.

7. Activitats d'aprenentatge

Les activitats de treball en equip poden presentar diversos graus de complexitat, en funció dels resultats d'aprenentatge que es pretén que aconseguixin els estudiants, relacionats tant amb aprenentatges acadèmics i disciplinaris com amb el nivell de desenvolupament de la competència.

Es poden plantejar activitats col·laboratives senzilles, de durada breu, que es poden utilitzar en el transcurs d'una sessió de classe per detectar els coneixements previs dels estudiants sobre un tema o comprovar si els conceptes que s'han tractat a la classe han estat ben compresos, per resoldre dubtes pendents de sessions anteriors o aprofundir en un tema. Hi ha algunes tècniques que es poden utilitzar en aquestes activitats com *Diàlegs simultanis*, *Quatre cantons* o *Phillips 6/6*⁵.

Però a mesura que es vagi avançant en el desenvolupament de la competència caldrà proposar activitats d'estructura més complexa, que requereixen una planificació més exhaustiva, tinguin una major durada, i s'hagin de realitzar tant a dins com a fora de l'aula. Una tècnica molt coneguda i àmpliament contrastada per fomentar les habilitats comunicatives dels estudiants és el *jigsaw*, *puzzle* o *trencaclosques*⁶. Hi ha també algunes estratègies metodològiques que es basen en el treball en equip, com *L'estudi de casos*, *L'aprenentatge basat en problemes (PBL o ABP)* o *L'aprenentatge orientat a projectes*⁷.

8. Avaluació

Com ja s'ha dit repetidament, una manera de reforçar l'aprenentatge de conductes i actituds positives cap al treball en equip i d'ajudar a desenvolupar aquesta habilitat

⁵ Aquestes tècniques es troben explicades a: IMBERNON, FRANCESC I MEDINA, JOSÉ LUIS. (2005). *Metodologia participativa a l'aula universitària. La participació de l'alumnat*. Barcelona: ICE. Quaderns de Docència Universitària, 4. Disponible a : <http://www.ub.edu/ice/lilibres/docuni.htm>

També es poden consultar a: <http://www.proyectosar.es>

⁶ El funcionament d'aquesta tècnica està ben explicada a: PRIETO NAVARRO, LEONOR (Coord.) (2008) *La enseñanza universitaria centrada en el aprendizaje*. Barcelona: Octaedro. Pàgines 125-127.

⁷ DE MIGUEL, MARIO (Dir.) (2005). *Modalidades de enseñanza centradas en el desarrollo de competencias. Orientaciones para promover el cambio metodológico en el EEES*. Madrid: MEC/Universidad de Oviedo.
Disponible en:
http://www.ulpgc.es/hege/almacen/download/42/42376/modalidades_ensenanza_competencias_mario_miguel2_documento.pdf

és que els estudiants reflexionin sobre el dinàmica del grup i n'avaluïn el funcionament.

De fet, quan parlem d'activitats de treball en equip, sempre haurem de tenir en compte que tenen una doble dimensió; una de vinculada als aspectes purament acadèmics, relacionats amb l'assoliment dels continguts de l'assignatura, i una altra de vinculada a les habilitats i destreses de caràcter social i interpersonal pròpies d'aquesta competència.

El producte final del treball en equip donarà compte dels resultats d'aprenentatge referits a la primera d'aquestes dimensions, que hauran de ser avaluats essencialment pel professor, tot i que també es pot tenir en compte l'opinió dels alumnes.

El procés que s'ha seguit per arribar al resultat final, en canvi, hauria de ser avaluat bàsicament pels estudiants i, en aquest sentit, s'haurien de potenciar els mecanismes d'autoavaluació i de coavaluació.

Es tracta de portar a terme una avaluació continuada, formativa i formadora, plantejada com una activitat d'aprenentatge més, que permeti regular-ne el procés.

Pel que fa a l'avaluació certificadora i acreditativa final, caldrà establir-ne els criteris i els procediments.

Els qüestionaris de valoració, les rúbriques i les carpetes d'aprenentatge seran d'una gran utilitat com a instruments d'avaluació.